

COMIAT A EMILI TEIXIDOR

# Pau, lucidesa, cordialitat, llibertat... i moltes gràcies

“Part del que sóc t’ho dec a tu”, escriu un exalumne al llibre de condol pel mestre

## Crònica



EVA PIQUER  
BARCELONA

L'última pel·lícula que va veure al cinema l'Emili Teixidor és *Profesor Lazhar*, la història d'un mestre que ensenya a viure. Hi va anar disabte amb dos grans amics i col·laboradors, Lluís Fernández i Daniel Tortosa. “Hauria pogut ser una del Schwarzenegger, perquè ell també s'empassava les superproduccions de Hollywood”, apunta el Daniel. Sí, però a vegades els astres, els déus, l'atzar o com vulgueu dir-ne tenen detalls simpàtics. Que un mestre vocacional com l'Emili estigués veient una cinta sobre la importància de l'educació dues nits abans de ficar-se al llit per no despertar-se mai més és una casualitat de novel·la. I que es morís dormint és un consol, dintre de la desgràcia. A alguna cosa ens hem d'aferrar tots els qui des de dimarts ens sentim una mica orfes.

La capella ardent de l'Emili s'ha instal·lat a l'escola que ell va fundar (va ser director de Patmos, que el 1975 es va fusionar amb Betània per

esdevenir l'actual Betània-Patmos). Al monòlit de l'entrada hi ha quatre paraules forjades en ferro i triades pel mateix Emili: pau, lucidesa, cordialitat i llibertat. Però aquest dimecres la paraula que apareix més sovint relacionada amb l'escriptor i pedagog és una altra: gràcies. La lleigeixo a les corones de flors que envolten el fèretre i a les frases del llibre de condol, la majoria signades per exalumnes. En Josep M. Morera, que va estudiar a Patmos del 1966 al 1976, hi deixa escrit: “Si dic que part del que sóc i del que he aconseguit t’ho dec a tu, crec que no exagero. Tu vas creure en mi i em vas donar l'oportunitat. Gràcies i pau eterna”. També topo amb la de-

**'Profesor Lazhar'**  
Dissabte l'Emili va anar al cinema a veure una pel·lícula sobre la importància d'educar

dicatòria de l'Adelaida, la dona de Joan Solà: “He volgut pujar per dir-te adéu, aquesta rampa és part de la nostra història. El Joan hauria vingut, jo ho he fet. Una abraçada”.

L'editora Ester Pujol té clar que haver publicat l'Emili i haver-se divertit tant amb ell és “un luxe, un privilegi”. Li ha quedat pendent un dinar amb l'escriptor. El periodista Joaquim Maria Puyal el va tractar



Judicis finals  
“I morir deu ser deixar d'escriure”

quan l'Emili els ajudava a fer guions televisius: “En Jaume Cabré va tenir l'encert de crear un equip de treball amb gent de talent com la Isabel-Clara Simó, l'Andreu Martín o l'Emili Teixidor. Ell destacava per la visió original, la murrieria i per una vocació didàctica que ens era molt útil, perquè nosaltres fèiem una tele no pensada només per entretenir, sinó també per divulgar coneixements. L'Emili sempre tenia la paraula oportuna, punyent, irònica”. De fet, la tele de Puyal i la literatura de Teixidor tenen un mateix horitzó, més fàcil de definir que d'atrapar: pretenen (i aconsegueixen) arribar a un públic ampli sense abaixar el llistó d'exigència.

“Dilluns encara el vaig veure pel barri -m'explica el periodista Agustí Pons-. Li vaig preguntar com estava i em va dir: aquí caic, allà m'ai-

xeco”. El tinent d'alcalde Jaume Ciurana manifesta: “Era un referent ètic, i una porta d'accés a la lectura. A mi m'ha acompanyat des de *Dídac*, *Berta i la màquina de lligar boira* fins a *Pa negre*. El país ha crescut amb els seus llibres”. Al periodista Xavier Graset, que havia compartit amb ell “calçotades i farres, fins i tot un estriptis com a espectadors”, li meravella la saviesa amb què l'Emili combinava ironia destrallera i rigor. Manu Guix, exalumne seu, toca cançons de Lluís Llach en un piano a l'aire lliure: *Un núvol blanc*, *País petit* i *Que tinguem sort*. Estem en sintonia: m'he passat el dia escoltant *Sabessis bé*, la cançó d'enyor que Llach va dedicar a Martí i Pol, un altre fill de Roda de Ter. I rellegint un assaig esplèndid de l'Emili: *La lectura i la vida*. Perquè quan se'n va la vida, ens queda la lectura. —

## Les reaccions



PILARÍN BAYÉS  
NINOTAIRE

“Com a director de Betània era un mestre amb autoritat però còmplice. Aquest febrer, a la UVic, em va semblar que vivia moments de felicitat, com dient «Quin gol he fet!»”

## CARLES DUARTE

PRESIDENT DEL CoNCA

“La pedagogia va ser per a ell una dimensió tan important com la literària. És un gegant de la literatura infantil i juvenil, que evocava emoció, optimisme i goig de viure”



## MONTSE INGLA

DIRECTORA LITERÀRIA DE CRUÏLLA

“La seva literatura per a infants és per a totes les edats. Tenia una curiositat intel·lectual enorme i sempre et convidava a confrontar la seva opinió”



## ADA CASTELLS

ESCRITORA I PERIODISTA

“La seva obra té exigència literària -treball lingüístic acurat, escenaris molt propis-, però també té un costat molt popular, el de mestre i de divulgador de la lectura”

POLÍTICA CULTURAL

# Carles Duarte presidirà el CoNCA

Els sis nous membres del consell prenen possessió i prometen "esperit independent"



D'esquerra a dreta, el nou CoNCA: Gisbert, Albet, Duarte, Sendra, el conseller Mascarell al centre, Passola, Puig i Parcerisas. CRISTINA CALDERER

**Els sis nous membres del reformulat CoNCA ja han pres possessió del càrrec. Carles Duarte, que n'ha estat escollit president, va prometre "esperit independent, responsabilitat institucional i passió".**

LAURA SERRA

**BARCELONA.** Catalunya ja té el segon Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) de la seva història. Després que el Parlament aprovés la setmana passada el nomenament dels sis candidats que el president Artur Mas havia proposat, ahir van prendre possessió del càrrec. Són el músic David Albet; el poeta i lingüista Carles Duarte; la filòsofa, pedagoga i activista de cultura popular Mercè Gisbert; la productora i directora cinematogràfica Isona Passola; el poeta, novel·lista i assagista Valentí Puig, i la gestora cultural Gemma Sendra, que integraran l'organisme juntament amb la crítica d'art Pilar Parcerisas –l'única membre de l'anterior etapa que no va dimitir.

El primer CoNCA es va constituir el març del 2009, després d'anys de reclamació des de diversos sectors culturals com a garant de les polítiques públiques i sectorials al marge de l'onatge polític. Aquell primer organisme, però, aviat el va tocar de mort la llei omnibus del 2011, a proposta del conseller Ferran Mascarell. El Govern proposava el canvi normatiu per retallar competències executives al CoNCA, com la possibilitat d'atorgar subvencions. Al juny va esclatar la polèmica, al novembre va dimitir tot el plenari i al desembre el Parlament va aprovar la nova llei. Ahir el conseller Mascarell va agrair la feina als deu consellers dimissionaris, "que segurament han patit les conseqüències del que comença".

Finalment, tres anys després de la seva fundació, el Consell de les Arts ha renascut amb cares noves i la tasca de "vetllar, donar suport, impulsar, promoure i criticar, quan convingui, la feina de l'executiu",

com va afirmar el conseller Mascarell. "Comptem amb un element que reforçarà la nostra convicció sobre la cultura des de la llibertat, la independència i el compromís", va concloure. La presidenta del Parlament, Núria de Gispert, va assegurar que el CoNCA farà "una feina enormement valuosa per la cultura" i per això va demanar-los "més enginy, imaginació i talent". "Perquè el currículum i la trajectòria se us suposa", va afegir.

### La cultura que explica el país

Per part del CoNCA va prendre la paraula Carles Duarte, a qui ahir a la tarda els membres del nou plenari van escollir president de l'ens. La vicepresidenta primera en serà Gemma Sendra i el vicepresident segon David Albet, mentre que Mercè Gisbert en serà secretària.

Després de dedicar unes paraules a la memòria d'Emili Teixidor, Duarte va afirmar: "Aquest país s'explica sobretot per la cultura. Si volem explicar als altres qui som, és difícil no parlar de Miró, Tàpies, Jordi Savall, Robert Gerhard, els castellers i Fabià Puigserver –va enumerar com a exemples–. Des del CoNCA n'estem convençuts i des d'aquí hi volem posar el nostre gra de sorra". El president va marcar el full de ruta del que serà el nou Consell de les Arts: "Ens esforçarem per actuar amb esperit independent, responsabilitat institucional i passió per la cultura".

Una de les primeres tasques dels set consellers és decidir a qui atorguen els Premis Nacionals de Cultura, que ja van amb retard (el 2011 es van anunciar al febrer). Com que durant set mesos l'organisme ha estat en *stand by* –fins i tot es van acomiadar set treballadors–, l'única consellera, Parcerisas, es va ocupar de seleccionar un jurat perquè decidís les 16 categories dels premis (entre ells, segons *El País*, hi ha Sam Abrams, Xavier Albertí, Lluís Bonet Mojica, David Castillo, Beth Galí i Josep Ramoneda). Les decisions d'aquest jurat les haurà de ratificar, o no, el nou Consell de Cultura. ■

## A la xarxa

TWITTER

**Moisés Rial (@llibertats)**  
"Recordo el primer llibre que em va encisar, *L'ocell de foc*, una novel·la magistral sobre l'Edat Mitjana"

**Quim Torra (@quimtorra)**  
"Una frase d'Emili Teixidor que m'acompanya: «La gent que llegeix viu més: viu la seva vida i la dels llibres que llegeix»"

**Marta Martínez (@recandclick)**  
"A Emili Teixidor li dec una part de la meua passió per la lectura quan era petita, amb llibres com *Cor de roure* i *L'ocell de foc*"

**Lucía Etxebarria (@LaEtxebarria)**  
"Pa negra és una novel·la increïble. La pel·lícula era bona, però la novel·la t'enganxava i no et deixava anar fins al final"

**Laura Borràs (@lauraborras)**  
"Des de *L'ocell de foc* passant per la formiga Piga fins a *Els convidats...* Vaig ser-ne molt fan i encara em dura!"

FACEBOOK

**Cristina Mas Lloveras**  
"Sempre em deixava embadalida quan parlava. Sobretot quan parlava de llibres i de la lectura... Catalunya ha perdut un gran escriptor i pedagog... Mestre de mestres!"

**Jordi Masnou**  
"El recordo de quan jo era força petit. Em va entregar un premi del concurs literari de Sant Jordi de l'escola, a Vic"

**Àngels Cortina Cunill**  
"Em fascinava la riquesa del llenguatge, el domini del lèxic i l'habilitat per tocar registres molt diferents. Amb ell mor una mica també la nostra llengua"

**Olga Garcia Huete**  
"Recordo la seva veu en les col·laboracions en el programa d'en Bassas, aquell to calmat, em semblava un gran conversador"

ARA.CAT

**Rellamp**  
"Quan es mor una persona d'aquesta grandesa em pregunto si hem sabut, com a país, donar prou reconeixement i publicitat a la seva obra"

**Albert Ballarín Adell**  
"Ha fet una gran tasca en el difícil món de la literatura infantil, i té una obra literària per a adults d'una importància universal"

**Ferri**  
"Ja no me'l trobaré passejant per Sarrià, amb el seu caminar tranquil i les pauses als bancs de la plaça davant l'església, abans d'entrar a Can Foix... Que sigui un exemple per a la gent que s'estima la terra i la llengua"

**Vacasuissadeperequart**  
"Dues reflexions de l'Emili Teixidor: «Tenim el vici de creure que els falangistes eren de fora» i «Hem apostat pels béns materials i hem perdut uns béns espirituals»"



### L'ADÉU DELS AMICS

Manu Guix va interpretar Llach al piano i Frederic Amat, entre d'altres, va dedicar unes paraules a l'autor. P. VIRGLI

### EL BITLLET

## Un xampany a la teva salut

De vegades l'Emili Teixidor em trucava i em deia: "Vine, que farem un xampany". O ens trobàvem aquí o allà i em deia: "Hem d'anar a un lloc que no coneixes a fer un xampany i conspirar!" I pronunciava tan bé la paraula *xampany* (amb una xeix tan perfecta) que només de sentir-l'hi dir ja m'imaginava les bombolles.

Em va trucar per anar a fer una copa de xampany (que de vegades era cava, perquè ell del cava també en deia *xampany*) la nit que va quedar finalista al premi Català de l'Any. Jo ja tenia posat el pijama però em va dir: "Nena, sóc aquí amb l'Ester Pujol, no pots dir que no a una copa de xampany..." I ara en teníem una de pendent, que ja no serà. La faré igualment a la seva salut.

Em posa contenta pensar que l'Emili Teixidor va estar molt content amb l'èxit –tan merescut i inqüestionable– de *Pa negra*. Li semblava, per dir-ho a la teixidora manera, "molt fort!" M'alegra que pogués celebrar amb els seus amics com la seva obra passava a la història. Jo juraria que el foteta i sorrut de l'Emili Teixidor va ser feliç.

EMPAR MOLINER  
ESCRITORA





# Teixidor, periodista de fons

**DAVID CASTILLO** coordinador

editoria

Fa uns mesos us anunciàvem que Emili Teixidor, col·laborador fix del suplement, deixaria uns mesos els articles per

recuperar-se d'una malaltia. La seva intenció era reincorporar-se al mes de març, però va decidir donar-se una treva per tornar després de l'estiu. No podrà ser. La seva petja al suplement, però, quedarà per sempre al costat d'altres grans que ens van abandonar com Jaume Vidal Alcover, Joan Triadú, Isidor Cònsul, Joan Perucho, Víctor Alba, Pere Calders, Josep Palau i Fabre, Guillem Viladot i Joan Solà, entre molts altres.

Teixidor va fer un tipus de periodisme cultural i militant, de contacte amb el públic, entenedor, però sense oblidar unes propostes per apujar el llistó, per afavorir la nostra cultura, per demostrar que la lectura ens fa millors. En el periodisme, com en gran part del vessant dels llibres

infantils i juvenils, l'obra de Teixidor no es pot dissociar de la docència, de la pedagogia, del model de motivar i estimular l'autoeducació artística. En



Emili Teixidor el dia de la presentació de 'Pa negre' a Girona LLUÍS SERRAT

diverses ocasions, l'escriptor va declarar que la seva revolució quan es va incorporar a l'ensenyament va ser abolir

els càstigs i afavorir la lectura per incentivar la imaginació. Dins d'aquestes coordenades, en la seva obra periodística i, especialment, en els centenars

d'articles que va publicar amb nosaltres durant molts anys, mai no va oblidar el compromís amb la cultura catalana, com un acte de normalitat, tot i que assumia que som ben lluny de la normalitat i la normalització, diguin el que diguin els polítics.

No ens podem acomiadar de l'escriptor sense dir adéu al

company fidel durant les adversitats i els anys més o menys dòcils. Costa tenir persones de la seva categoria. \*

## MOTELBARSTOW

**RAFAEL VALLBONA**

### Perdudes les il·lusions

Quan els fa aquell primer dictat, els alumnes del professor Lazhar saben poca cosa de la portentosa imaginació d'Honoré de Balzac i de la seva no menys poderosa capacitat d'observar el món.

Són canalla d'una escola de Mont-real que, protegits dels drames de la vida per les famílies, l'estat i el sistema educatiu, xoquen frontalment amb la brutalitat de la condició humana quan la seva mestra es penja al bell mig de l'aula. Lazhar n'és contractat com a substitut, un impostor, a la fi, però, els llegeix Balzac i els obre els ulls a experimentar amb l'ensurt quotidià de l'existència.

Perdudes les il·lusions banals, els nens i nenes de Lazhar pauen en la realitat que hi ha més enllà dels primers sentiments i maduren. L'escola, els pares i l'administració són incapaçs de fer aquest pas. Probablement no han llegit mai ni *Els sofriments de l'inventor* balzaquians, ni tan sols les educatives faules de Lafontaine, amb què Lazhar ensenya a reflexionar.

Però arribat un punt de la vida en què un ja s'hauria d'abstenir per sempre més de mirar l'úter matern, és absolutament necessari perdre les il·lusions? Ens fèiem aquestes preguntes lle-

gint *Les il·lusions perdudes*, de Balzac, en una traducció de Jaume Fuster per a *Les Millors Obres de la Literatura Universal* (Edicions 62). Era l'abril del 1982, el país creixia, el català conqueria territoris mai no explorats i la Universitat, tot i que rebia l'epítet de *fàbrica d'aturats*, era un bullir d'idees, d'il·lusions trobades. Per què, doncs, provocar l'ensulsiada d'aquells nous projectes vitals i col·lectius?

Però a la fi Lazhar és descobert; només és un refugiat algerià que, al seu país, regentava un restaurant. Fa l'última classe, els llegeix la faula que els ha escrit i desapareix per sempre de l'escola; però potser no de les seves vides.

Balzac està de sort, ara per ara hi ha 21 títols seus en el mercat català. Altres clàssics no han tingut la mateixa fortuna, i els catalans encara menys. El patrimoni literari desapareix, el país es torna cada dia més mustí, les il·lusions es dilueixen en un no-res, i no sembla que a ningú li importi gaire. A la democràcia especulativa ja li van bé, aquestes generacions de mediocres que crea. Per què cal somiar, doncs? Que de petits els extirpin aquest dolorós tumor i s'estalviaran que pensin de grans. I sobretot, que vigilin que no se'ls coli algun professor Lazhar. \*

## SENYORRUC

**GUILLEM CIFRÉ**



Amics, familiars i exalumnes d'Emili Teixidor recorden el mestre a la capella ardent que es va instal·lar ahir a l'escola que va cofundar, Betània-Patmos

# “Què llegeixes?”

**Valèria Gaillard**  
BARCELONA

“Què llegeixes?” Això era el que solia preguntar a tort i a dret un escrutador Emili Teixidor pels passadissos de l'escola que va cofundar, Betània Patmos, i que ahir va rebre la capella ardent de l'escriptor, traspasat dimarts als 78 anys. “Era un apassionat de la literatura i sabia transmetre aquesta passió”, recordava Xavier Salvat, que va formar part de la primera promoció. “Exigent” però “amè”, Teixidor es complaïa llegint en veu alta Jules Verne, Stevenson o Salgari als joves: “Ens feia esperar amb delit l'endemà per sentir el següent capítol”, somreia Salvat.

“Doctor”, “mestre”, així se li adreçaven les persones que van voler deixar una dedicatòria en el llibre de condol: “Heu inspirat moltes lectures, moltes ments, molt cors”, resava una; “Gràcies per ensenyar-me que en qualsevol llibre es pot trobar un en-



El germà d'Emili Teixidor (en cadira de rodes) va ser un dels familiars que van acompanyar el fèretre ahir ■ ORIOL DURAN

senyament”, deia una altra. I encara un altra: “Què llegeixes? Gràcies!”

A banda del germà de l'escriptor, també hi havia la seva neboda, Imma Teixidor: “Hem pensat que li agradaria més estar aquí, a l'escola que va fundar, que a la Generalitat; era trencador fins en això.” Concretament, van ins-

tal·lar el fèretre en una torreta rodejada d'un pinar d'aquesta escola situada a la falda del Tibidabo.

Fins aquí dalt van anar pujant al llarg de la tarda amics i familiars que van voler retre un darrer adéu a l'escriptor. Entre ells, Joaquim M. Puyal, que va recordar la seva faceta de guionista els anys vuitan-

ta, quan tot just s'iniciaven en l'aventura de fer sèries televisives. “Tenia una oralitat molt creïble, gens forçada, i semblava molt sincer.” “Havia conservat la mirada de nen”, va afegir la seva editora Ester Pujol, directora de Grup 62. “Hem perdut una veu narrativa molt potent, capaç de crear un món propi

que capta fàcilment l'atenció.” “Era una persona humil i això, en el medi literari, és difícil de trobar”, va apuntar Berta Bruna, editora de Columna.

El seu amic i secretari de fa més de vint-i-cinc anys, Lluís Fernández, va explicar que Teixidor estava molt animat el darrers dies, i que va treballar fins

al final: “Tenia mitja novel·la escrita, un llibre per a joves acabat, i estava enllestint un nou títol de la Formiga Piga.”

En el seu parlament, l'artista Frederic Amat, antic alumne i amic del difunt, va recordar el darrer cop que va veure Teixidor, diumenge, a Can Foix, on sempre anava a esmorzar. “Em va explicar una d'aquelles anècdotes que mai sabies si se l'havia inventada o no, però que defineix molt bé l'Emili: «Una dona vella m'ha dit: 'Quan em miro al mirall no és que jo sigui vella, és que els miralls s'avancen.'»” També van parlar, entre altres, el director teatral Lluís Pasqual, que va llegir un article autobiogràfic de Teixidor, i Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, que va lloar la figura de l'autor i pedagog.

La capella ardent estarà oberta avui fins a les dues de la tarda i el funeral se celebrarà a la seva ciutat natal, Roda de Ter, a les quatre. ■

## Homenatge improvisat

Elogis a Emili Teixidor en la constitució del nou Conca al Parlament

**Bernat Salvà**  
BARCELONA

“Era una figura excepcional, un gegant de la literatura infantil i juvenil, i de tots els gèneres.” Amb aquestes paraules es referia a Emili Teixidor el poeta i lingüista Carles Duarte, en l'acte de presa de possessió dels sis nou membres del Conca, que va tenir lloc al Parlament de Catalunya ahir al migdia. A més de Duarte, van entrar a formar part del Conca la productora de cinema Isona Passola, el periodista i escriptor Valentí

Puig, el músic i director artístic David Albet, la doctora en filosofia i ciències de l'Educació Mercè Gisbert i la gestora de projectes culturals Gemma Sendra. Als sis nous membres cal afegir-hi Pilar Parcerisas, l'únic membre de l'antic ple del Conca que continua en el càrrec.

Carles Duarte va parlar en representació de tots i va dir: “Aquest país s'explica sobretot per la cultura, i, des d'aquesta convicció, hi volem aportar el nostre gra de sorra, agraïnt la responsabilitat que se'ns dona.” Els elogis del poeta i lingüista a Teixidor van marcar els parlaments de l'acte protocol·lari. El conseller de Cultura, Ferran Mascarell, va voler dedicar



Des de l'esquerra, Mercè Gisbert, David Albet, Carles Duarte, Gemma Sendra, Isona Passola i Valentí Puig ■ QUIM PUIG

l'acte a l'escriptor desaparegut, i el va definir com un home que escrivia “per descobrir el significat de les nostres vides, una frase sintètica extraordinà-

ria per descriure l'acte creatiu”.

La presidenta del Parlament, Núria de Gispert, va reiterar la voluntat que l'acte servís d'“homenat-

ge” al pedagog i escriptor, i va dir que ahir era un bon dia per fer-lo el seu “referent” en el futur.

**Elogis d'Isona Passola**

Isona Passola, la productora de *Pa negre*, va elogiar també Emili Teixidor, una persona que “se'n va d'aquest món deixant-lo millor”. Va destacar les seves facetes de “generador de vocacions literàries i artístiques, divulgador de la lectura i autor”. També va remarcar que “coneixia l'ànima femenina des de dins de tot”. La productora recorda l'origen de *Pa negre*: “Vaig llegir la novel·la, vaig trucar a l'Emili i li vaig dir que aniríem a convèncer Agustí Villaronga perquè la fes.” ■

De Dürer a Morandi  
Gravats de la Fundació William Guender & Atelier de Saint-Prix  
Exposició fins al 5 d'agost  
Consulteu el programa d'activitats al voltant de l'exposició a [www.CaixaForum.com/agenda](http://www.CaixaForum.com/agenda)  
Carrer dels Ciutadans, 19  
CaixaForum Girona  
ENTRADA GRATUÏTA

Obra Social "la Caixa"

## NECROLÓGICAS



**Emili Teixidor i Viladecàs** nació en Roda de Ter, Barcelona, el 22 de diciembre de 1933 y ha fallecido en Barcelona el 19 de junio de 2012. Fue un escritor español en lengua catalana. Licenciado en Derecho, Letras y Periodismo. Cultivó la literatura infantil y juvenil y también para adultos. Su consagración como autor llegó con la versión cinematográfica de su libro «Pa negre».

EMILI TEIXIDOR (1933-2021)

## ESCRITOR, HUMANISTA Y PEDAGOGO

**A**demás de escribir «Pa negre», la novela que le proporcionó celebridad, a raíz de la película de Agustí Villaronga, Emili Teixidor se volcó en cuerpo y alma a la pedagogía. Fundador de la escuela Patmos, que dirigió entre 1958 y 1975, cuando pasó a dedicarse a la literatura, no diferenciaba la lectura de la vida. Así tituló uno de sus ensayos, «La lectura y la vida». Literatura y pedagogía: profesores, padres e hijos en la tarea común del humanismo civilizador. Tras una larga batalla contra el cáncer que le causó la muerte, varias generaciones de alumnos agradecidos visitaban en la Patmos la capilla ardiente del «mestre Teixidor» que hoy retornará para siempre a su Roda de Ter, la tierra en la que germinó una obra que conjugó la literatura infantil con un ciclo de novelas enmarcadas en la Cataluña rural de posguerra.

Premio Nacional en 1997 por su cuento de la «formiga Piga» y reconocida por la Fundación Germán Sánchez Ruipérez su labor pedagógica, Teixidor dominaba los registros más diversos. Cuando Villaronga le propuso plasmar en imágenes «Pa negre», el escritor alineó el guión con ingredientes de «Sic transit Gloria Swanson» (1979) y la novela «Retrato de un asesino de pájaros» (1988).

«Pa negre» seguía la senda abierta con «El libro de las moscas» (premio Sant Jordi de 1999), densa novela en la que la prohibición de un libro moralmente estigmatizado y los insectos despanzurrados entre sus páginas se combinaba con el asesinato de una niña, la contienda fratricida y el nacionalcatolicismo de posguerra.

El exilio, la represión, el frío y el hambre en un medio rural que el escritor conocía bien amaban el «pan negro», icono de la cartilla de ra-

cionamiento. Y ese «pan negro» que da título a la novela, más que un deterioro alimentario, simboliza el deterioro moral de un país. Así lo expresa la abuela de Andrés, el niño protagonista: «Pensé que la maldita guerra llega incluso a dañar el pan, porque aquello no era pan, aquello era un pan muerto, sin alma ni virtud». Una indagación sobre el mal que fermenta en una sociedad trastocada por la violencia y la perversión moral. Buen conocedor de la psicología infantil, el autor recuperaba su mirada de niño sobre la Cataluña de la Plana de Vic en la que inició su andadura como maestro de escuela, antes de cursar en Barcelona las carreras de Derecho y Filosofía y Letras.

Enemigo de sectarismos, Teixidor novelaba una memoria histórica repleta de matices que evitaban el maniqueísmo facilón de los buenos y los malos. Demostraba, por ejemplo, que en el bando franquista se alinearon muchos catalanes. Tras el éxito de «Pa negre», dio a la imprenta «Los invitados».

El título de la que sería su última novela aludía a los vencedores de 1939. Pero si hubo «convidados», advertía, fue porque alguien les aguardaba y les había preparado la mesa. Lúcida observación, que priorizaba la comprensión humana sobre el dogmatismo ideológico. Se nos ha ido un autor honesto y autocrítico. Un difusor de la cultura catalana al que no gustaba nada la política de multas para promocionar la lengua. Partidario de «tender puentes», Teixidor consideraba que decretar la memoria histórica oficial era peligroso; «Recordar pero, sobre todo, convencer» fue el lema que guió su trayectoria como escritor, columnista de prensa y pedagogo.

SERGI DORIA



**Victor Spinetti** nació el 2 de septiembre de 1929 en Cwn, Gales, y falleció el 18 de junio de 2012 en Monmouth, Gales. Intervino en los filmes de los Beatles «¡Qué noche la de aquel día!», «¡Help!» y «Magical Mystery Tour».

VICTOR SPINETTI (1929-2012)

## ACTOR Y CÓMICO «BEATLEMANÍACO»

**N**o importa que interviniese en más de 30 películas con la flor y nata de Hollywood, que fuese una institución en la mítica Thames Television, que pateara los escenarios de Broadway y Londres durante medio siglo haciendo gala de un estilo inimitable, mezcla de cómico, «storyteller» y juglar moderno, que ganase un Tony y mil batallas del brazo de la Royal Shakespeare Company... Victor Spinetti sabía que cualquier necrológica, epitafio o cascabel periodístico «post mortem» mencionaría en primer lugar su pertenencia a la banda armada de mejores melodías del siglo XX. Y a mucha honra.

Galés de nacimiento pero con sangre italiana en las venas, Spinetti estudió en el Royal Welsh College of Music and Drama de Cardiff, y pronto empezó a encadenar pequeños papeles en el West End antes de que el cuarteto de Liverpool irrumpiera en su carrera como un huracán con un «hat-trick» irresistible: «¡Qué noche la de aquel día!» (1964), «¡Help!» (1965) y «Magical

Mystery Tour» (1967). Su presencia, lejos de ser testimonial al estilo de Margaret Dumont en los filmes «marxistas», aportaba un sutil toque de ironía vodevilesca «old style». «La verdad es que participé en estas películas porque George Harrison me confesó que a su madre le encantaba y, sin mí, no iría a ver ninguna», solía bromear un Spinetti que, mientras esquivaba fans como un «quinto beatle», también triunfó en Broadway con el musical satírico «Oh! What a lovely war», con el que cosechó un premio Tony y un Theatre World Award.

Con fama reforzada, siguió su camino, tanto en teatro («La extraña pareja», «In his own write», escrita junto a Lennon...), como en el cine («El regreso de la pantera rosa», «Bajo el bosque lácteo...»), aparte de escribir poesía («Watchers along the mall») y todo lo que le dictaba su arrolladora vitalidad prácticamente hasta días antes de su fallecimiento víctima de un cáncer de próstata.

JAVIER CORTIJO

TECNOLOGIA SENDERISME

## El Camí dels Bons Homes crea una aplicació de mòbil

BERGA | El Camí dels Bons Homes ha creat una aplicació per a mòbil que permet consultar el mapa del recorregut encara que no es disposi de cobertura. El dispositiu, que té un cost de 2,99 euros i es pot descarregar des de l'iPhone, també ofereix informació històrica de l'itinerari i els seus personatges més emblemàtics. A més, tindrà un servei d'audioguia en català, castellà, anglès, francès i alemany.

Està previst que el dispositiu també pugui descarregar-se des d'un Android en poc temps i oferirà un sistema de realitat augmentada.

L'itinerari és un recorregut turístic de 189 quilòmetres entre Queralt, a Berga, i el castell de Montsegur, situat a l'Ariège (França).

El trajecte ofereix la possibilitat de recórrer les rutes de migració que van utilitzar els càtars o Bons Homes durant els segles XIII i XIV quan fugien de la croada i la Inquisició. Per aquest camí, convertit en sender de gran recorregut (GR-107), que es pot fer a peu, a cavall i en la majoria de trams, en bicicleta de muntanya, passen cada any una mitjana de 3.500 persones de tot el món.



### Twitter en català a partir del pròxim 5 de juliol

BARCELONA | La xarxa social Twitter va anunciar ahir que a partir del 5 de juliol estarà disponible la seua versió en català i basc gràcies al treball dels seus traductors. La companyia va assegurar que "amb el suport dels traductors estem cada vegada més a prop de fer Twitter accessible a més ciutadans de tot el món".

### Un cràter de la Lluna podria acollir gel

LONDRES | El cràter Shackleton, pròxim al pol sud de la Lluna, podria acollir gel, segons un equip d'investigadors nord-americans que han observat les diferents parts del cràter i han vist que emeten una gran brillantor, més forta a les parts que a terra.

### Shakira està embarassada, segons una revista

BOGOTÀ | La cantautora colombiana Shakira, que manté una relació amb el jugador del Barça Gerard Piqué, està embarassada de sis setmanes, però està esperant "un temps prudent" per fer públic el seu estat, segons ha informat l'edició colombiana de la revista *Gente*.

### Risc de deshidratació per al 70% de la població

MADRID | El 70% de la població espanyola està en situació de risc de deshidratació durant els mesos d'estiu, segons un estudi presentat ahir.

DEFUNCIONS CULTURA

## Comiat a Emili Teixidor a l'escola que va fundar

La capella ardent estarà ubicada fins avui al matí en aquest centre

ACN

BARCELONA | Familiars, alumnes, amics i persones del món de les lletres van acomiadar ahir a la tarda l'escriptor Emili Teixidor, autor de *Pa negre*, que va morir dimarts als 78 anys a causa d'un càncer. La capella ardent es va instal·lar a l'escola Betània-Patmos de Barcelona, a la part alta de la ciutat. Teixidor va fundar l'escola Patmos el 1959 i el 1975 es va fusionar amb la Betània. Una senyera i un ram de flors a sobre del fèretre de l'escriptor adornaven una austera aula de música, convertida en una improvisada capella ardent, que estarà oberta fins a aquest matí. A la tarda, hi ha previst el funeral a la seua localitat natal, Roda de Ter. Entre les persones que van voler donar-li l'últim adéu hi havia l'editora Ester Pujol, que va afirmar que "deixa un buit en les lletres catalanes. Era un dels grans i per sort ens queda la seua obra". L'escola Betània-Patmos va acollir un acte de comiat ahir, va ser senzill i emo-



PAU CORTINA/ACN

Manu Guix va interpretar tres cançons per acomiadar Teixidor.

tiu durant el qual antics alumnes d'Emili Teixidor com Lluís Pasqual, actual director del Teatre Lliure, i Frederic Amat, artista i escenògraf, van llegir alguns textos per recordar aquest escriptor, periodista i pedagog que havia guanyat premis com el Nacional de literatura o el Sant Jordi.

Per la seua part, Manu Guix, que també va ser alumne d'Emili Teixidor, va posar la nota musical a aquest acte amb la interpretació de tres cançons. Entre els assistents també hi havia autoritats de l'ajuntament de Barcelona, així com la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau.



La senyora

## Maria Mir Vilella

Vídua de Ramon Rubinat Portella

**Ha mort cristianament, el dia 20 de juny del 2012, als 84 anys.**  
(A.C.S.)

Els seus fills, Magda, Roser i Julio; néts, Mariona i Manolo, Gemma, Hèctor, Irene; nebots i família tota.

En assabentar els seus amics i coneguts de tan sentida pèrdua, els preguen una oració per l'etern descans de la seva ànima i l'assistència a la cerimònia religiosa que tindrà lloc avui dijous, dia 21, a les 11.00 hores, a l'església parroquial de Santa Maria Magdalena, per la qual cosa els quedaran molt reconeguts.

DM: Tanatori Jardí La Lleidatana. Camí de Montcada, s/n. Sala 4.

Lleida, 21 de juny del 2012



Monsenyor

## Melchor Bajén Español

Prevere de la Diòcesi de Lleida, Canonge de la Santa Església Catedral, Prelat Honorífic de Sa Santedat.

**Lliurà la seva ànima al Creador, el dia 20 de juny actual, a l'edat de 86 anys, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.**

(A.C.S.)

El Sr. Bisbe; el seu germà, Joaquín; cunyada, nebots i família tota, Capítol Catedral, Casa Sacerdotal Diocesana, tot el presbiteri diocesà i els diaques, en assabentar els fidels de tan sensible pèrdua, els preguen una oració per l'etern descans de la seva ànima.

La missa exequial, presidida pel Sr. Bisbe de Lleida, tindrà lloc avui dijous, dia 21 de juny, a les 10.00 hores, a la Santa Església Catedral.

Monsenyor Joan Piris, Bisbe Diocesà, concedeix les indulgències en la forma acostumada.

Lleida, 21 de juny del 2012

## Kilian Amorós Soldevila

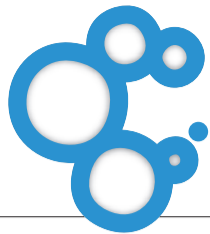
Fa nou anys es va dissoldre la teva figura humana.

Però la teva imatge, sentiments, valors, defectes i generositat han arrelat tant en nosaltres que perduraran fins que deixem d'existir.

Per tant, continues amb nosaltres.

Família AMORÓS SOLDEVILA

## Correu



c/del Riu, 6. 25007 Lleida

Fax: 973 246 031

@cercle@segre.com

www.segre.com

En aquesta secció només es publicaran les cartes que vagin acompanyades d'una completa identificació de l'autor (nom, adreça, DNI i telèfon, si fa al cas), tot i que, si es demana, és possible la firma sota pseudònim o inicials. SEGRE no tornarà els originals i si la seua extensió passa de 20 línies (1.200 caràcters), es reserva el dret de resumir-los.

## Carta a la regidora de la Guàrdia Urbana

Sra. Mestres:

Entenc que vostè també defensi els que estan sota el seu mandat, però com a totes les cases i en tots els oficis hi ha persones que saben seguir els protocols i hi ha qui se'n salta la majoria.

La meua filla era qui estava calmant el noi atropellat, que, com és normal i després d'haver estat envestit per un vehicle i haver sortit expel·lit per damunt, estava un xic alterat i sense explicació els agents la van agredir. No sé com reaccionaria vostè si fos atropellada per algú en estat ebri i després agredida per aquells a qui ha sol·licitat ajut, però ells ho van fer correctament, trucant al 112, perquè anés al lloc dels fets la Guàrdia Urbana i una ambulància, ja que l'atropellat va quedar a terra durant uns minuts.

Els agents no van veure ni comprovar el que passava i es van extralimitar en la seva acció contra uns joves que potser estaven nerviosos pel fet que un company seu havia estat atropellat, però en cap moment van atacar ni pegar a ningú, i menys als seus agents, que armats amb porres i essent superior en nombre els van agredir.

Com a ciutadana demano que tingui més cura de nosaltres, que realment es preocupi dels ciutadans i ciutadanes de Lleida, perquè des d'aquell dia molts de nosaltres no ens sentim segurs, ni protegits.

ROSA MARIA MONFORT

## L'Eix de la Julieta

Sr. Director:

Sempre que ens manca algú ens vénen al cap tots aquells

## LA CARTA DEL DIA

## La bicicleta a Lleida

SR. DIRECTOR:

En resposta a la carta *Esquivant bicicletes*, que publica el seu diari, m'agradaria fer a aquesta ciutadana algunes aportacions i agrair-li el seu escrit en què ens fa arribar les seves preocupacions i els seus suggeriments respecte a la mobilitat en bicicleta.

En els últims anys, l'ajuntament de Lleida ha realitzat 27 nous trams de carril bici, amb la qual cosa disposem actualment de prop de 40 quilòmetres. La nostra voluntat és seguir avançant en la creació d'espais i carrils reservats a aquest mitjà, entenent que ha de ser una alternativa sostenible en els desplaça-

ments urbans. Tot i així, segons l'ordenança de circulació de vianants i vehicles, les bicicletes només poden circular per vorera si està senyalitzat per a tal efecte.

En aquest sentit, però, m'agradaria destacar que l'ajuntament de Lleida va crear fa poc més d'un any una Unitat Ciclista de la Guàrdia Urbana, que ha fet més de 7.000 actuacions, entre les quals hi ha fer complir les ordenances de civisme i circulen específicament per allà on hi ha carril bici i denuncien les infraccions que estan relacionades amb no respectar-lo i, d'aquesta manera, vetllar tant pels ciclistes com els vianants de la ciutat.

MARTA CAMPS TORRENS. 1A TINENTA D'ALCALDIA. REGIDORA D'URBANISME, MOBILITAT I VIA PÚBLICA.

records que en tenim, sobretot els més recents, i sempre els que més ho pateixen, els més acostats, un buit que és difícil d'omplir i que sols el temps ajudarà a superar-lo.

A l'Eix, també tenim aquest buit, el cor se'ns ha encongit, l'ànima d'una de les millors festes que tenim al carrer ens ha deixat. L'organització de la Fira de Titelles és molt important per a Lleida i per a la cultura, i per als artistes és un referent, i la petita participació de l'Eix, per a nosaltres també ho és.

La Julieta, amb la seva passió pels titelles, la seva manera de ser, que impregnava tothom dels seus projectes, i dintre de la fira, aquest Eix dels Titelles, que gràcies a ella es va engegar aquest projecte ja fa deu anys, ha aconseguit que cada any més aparadors estiguin plens de titelles i que més col·legis hi participin. Una acció molt simple, però darrere hi ha un munt d'il·lusions. Els

infants dels col·legis se senten artistes per crear un titella i després veure recompensat aquest esforç en veure'l exposat en un aparador de l'Eix Comercial. Els botiguers tenen material divertit per fer els aparadors diferents, i amb això poden engalanar més la fira, i per molts dels botiguers, el millor moment és quan els infants vénen a recollir el seu titella, amb una cara d'estar superorgullosos per haver tingut exposada una obra seva a l'Eix Comercial.

Per això, des de l'Eix volem agrair-te, Julieta, tot allò que has creat, i ens sentim orgullosos d'haver participat senzillament amb tu i els teus. Segur que des d'allà on siguis ens tindràs a tots presents, sobretot als teus, i qui sap si els podràs guiar, agafant una creueta, i amb els fils els mouràs com al millor titella fent el soroll tui tui. Descansa en pau.

CARLES FONTOVA CEMELI.  
EIX COMERCIAL

## Carta oberta a Irene Rigau, consellera d'Ensenyament

Sra. Rigau:

Li escric aquesta carta des d'una terra llunyana: Lleida. No sé si des d'aquí i des d'aquest humil diari li arribarà aquesta missiva. Confio que sí.

Vostè i jo no ens coneixem. Jo sóc Alfred Calvet, mestre substituït que aquest curs 2011-2012 haurà treballat, a 30 de juny de 2012, 9 mesos i un dia. Sembla una condemna. I això és el que és, ja que vostè m'ha condemnat a no cobrar el mes de juliol per *real* decret. Sóc una de les 1.721 persones, segons els seus números, que estem en la mateixa situació. A més a més, per als propers cursos condemna tot un col·lectiu de mestres a ésser mestres de segona i ens tracta com si fóssim els responsables de totes

les malaurances de l'ensenyament.

No sé si com a consellera d'Ensenyament és vàlida, però el que és indiscutible és que com a estratègia és la millor. Divideix i venceràs (la vella màxima). I això és el que està fent, dividir un col·lectiu en dos: funcionaris i substituïts. A cap dels dos li importa el que li passi a l'altre. Però del que no s'adonen els mestres titulars és que les hores que no fem els substituïts les hauran de fer ells. Això és el que vol, oi? Enganyar els uns i els altres.

Senyora Rigau, si el proper curs he de substituir una mestra o un mestre durant 4 o 5 mesos, hauré de fer les tutories amb els pares? O vindrà la mestra o el mestre titular? O potser ho farà la direcció?

Consellera, a finals d'abril d'enguany, per respondre al ministre Wert, va dir que Catalunya ja havia fet els deures en matèria d'ensenyament. Uns quinze dies més tard va fer unes declaracions en què afirmava que estava en contra de les retallades i, pocs dies després, el 31 de maig, publica que els mestres substituïts no cobraran el mes de juliol i que per al proper curs se'ns aplicarà una rebaixa d'hores de feina i sou. Es pensa que combrego amb rodes de molí?

No em creuré res més. Ni de vostè ni d'aquest Govern. I com jo, suposo que molta altra gent, a la qual convido a dir les coses pel seu nom, a manifestar les seves opinions a la premsa perquè es vegi que n'estem farts, que ja no ens podem empassar més mentides ni mantindre tants dropos.

Quants càrrecs polítics tenim a Catalunya? Quants en necessitem? I, a quin preu?

ALFRED CALVET

Envieu la vostra foto a [cercle@segre.com](mailto:cercle@segre.com). Una selecció més àmplia de cartes pot trobar-se a [SEGRE.com](http://SEGRE.com)

## COL·LABORACIÓ

## El segon Teixidor

JOSEP VALLVERDÚ  
ESCRIPTOR

EMILI TEIXIDOR ens ha deixat a les portes de l'estiu, i els amics en sentirem particularment la pèrdua per motius cordials i també pel suport que una figura com la seva ens donava. En certa mesura, ell complementava la condició de cadascun de nosaltres, perquè era l'escriptor total, un model.

Amb mi ens coneixíem des dels anys seixantes, perquè, juntament amb un parell de narradors més, Sebastià Sorribes i Joaquim Carbó, constituïem aquell quartet que caracterit-

zà, per coincidència temporal, la represa de la literatura de consum juvenil després dels anys més negatius de la postguerra. Del 1960 exactament data la primera novel·la meua per a joves, i dels anys immediatament següents les primeres obres del gènere dels altres tres, pràcticament vam aparèixer al panorama literari tots alhora. La Galera ens donà acolliment, encara que no seria editora exclusiva de les nostres novel·les. I fou l'editorial qui es va inventar per a definir-nos la

frase simbòlica i publicitària "Els quatre asos", un cop van haver passat anys i nosaltres persistíem en la fidelitat a la branca de la literatura juvenil.

Teixidor se singularitzava per construir tant els textos com la seva pròpia figura de creador, i no em refereixo a una *pose*, sinó a tot el farciment interior d'un autor que es fa respectar per la bondat de les obres, per la varietat de públic que les consumia, que satisfà lector i crític, que sense buscar-ho, modestament, amb naturalitat i algun comentari sorneguer, esdevenia un creador consagrat.

Com ell, Joaquim Carbó alternaria la producció juvenil amb obres per a adults, literatura normal per a un públic

amb cultura lectora. Sorribes i jo ens vam cenyir al començament a la narrativa juvenil i infantil.

Però hi ha un aspecte de l'activitat d'Emili Teixidor, i que explica les raons del títol d'aquest article; una activitat que cal destacar perquè li absorbí molta energia: l'impuls donat a la lectura, al fet de consumir textos, a crear lectors i consolidar-los, en definitiva. En aquest camp fou un lluitador constant, activista, que no perdia ocasió per incitar a la lectura, ja fos en articles, xerrades, compareixences en escoles, reunions amb mestres i pares. Teixidor estava convençut que la cultura d'una societat tenia un dels puntals més fermes

en la lectura ben feta, i no s'estava de recomanar llibres quan parlava per ràdio, quan sortia a la televisió, quan col·laborava en qualsevol de les columnes impreses en setmanaris. No debades la seva professió primera fou la de mestre de minyons i creador d'escoles.

Darrerament, dues novel·les seves, *Pa negre* i *Els convidats*, el pujaren –sobretot la primera– en un dels graons més alts de popularitat i difusió, ajudant-hi una adaptació cinematogràfica de gran difusió internacional. Esdevenint tota una figura, continuava tanmateix amb el seu esperit crític i despert al servei de la literatura, en la qual li quedava encara un fruitós camí per recórrer.